

HUISSTIJLRICHTLIJNEN GEMEENTE TILBURG

**GEMEENTE
TILBURG**

START

INHOUDSOPGAVE

<u>DOWNLOADS EN WERKPROCES</u>	<u>PAG. 3</u>
<u>LOGO GEMEENTE TILBURG</u>	<u>PAG. 4</u>
<u>LOGOGEBRUIK</u>	<u>PAG. 5</u>
<u>TYPOGRAFIE</u>	<u>PAG. 7</u>
<u>GEBIEDSGERICHT WERKEN</u>	<u>PAG. 8</u>
<u>KLEURGEBRUIK</u>	<u>PAG. 9</u>
<u>BEELDGEBRUIK</u>	<u>PAG. 10</u>
<u>ILLUSTRATIEVE ELEMENTEN</u>	<u>PAG. 12</u>
<u>FILM EN ANIMATIE</u>	<u>PAG. 14</u>
<u>DIGITALE NIEUWSBRIEVEN</u>	<u>PAG. 15</u>

Dit huisstijlhandboek heeft als doel dat de gemeente gezien wordt als betrouwbare partner, met een constante stijl en kleur ten behoeven van de herkenbaarheid. De vormgevers van gemeente Tilburg bij afdeling Communicatie zijn verantwoordelijk voor het bewaken van de gemeentelijke huisstijl. Deze richtlijnen gelden voor iedereen die met de huisstijl gaat werken. Extern gemaakte ontwerpen moeten altijd eerst worden voorgelegd aan een vormgever via gemeente-vormgevers@tilburg.nl.

DOWNLOADS

Hieronder kun je diverse huisstijldocumenten en -elementen downloaden waarin je zelf kan werken. Als je bijvoorbeeld een Powerpointpresentatie wil maken of een nota in gemeentelijke huisstijl wil hebben. Je kan dan onderstaande documenten als basis gebruiken. Ook het logo is te downloaden in verschillende bestandstypen.

Digitale huisstijlgids inzien, logo's downloaden, Powerpoint en Gemeentelijke nota downloaden: huisstijl.tilburg.nl/handboek

(Let op: Wordbestanden exporteren naar PDF, anders veranderen de lettertypes!)

Gemeentelijke beeldbank (de beeldbank is uitsluitend voor intern gebruik): beeldbank.tilburg.nl

Online nieuwsbrieven maken via Capital ID: huisstijl.tilburg.nl

De afdeling Sport en het domein Duurzaam heeft een eigen huisstijlhandboek. Deze zijn een afgeleide van de gemeentelijke huisstijl.

WERKPROCES

De meeste uitingen die je van gemeente Tilburg ziet, zijn intern gemaakt door onze interne vormgevers van de afdeling Communicatie. Zij kennen de gemeentelijke huisstijl door en door. Als je vormgeving wilt aanvragen doe je een verzoek via de communicatie-adviseur die bij jouw afdeling betrokken is.

Als je toch een opdracht wilt uitbesteden aan een extern bureau of externe vormgever bepaalt de afdeling Communicatie in overleg met de opdrachtgever óf er uitbesteed moet worden en wáár er uitbesteed kan worden. Redenen hiervoor zijn bijvoorbeeld haalbaarheid van de deadline en het kostenplaatje. Ook hebben de communicatiemedewerkers veel ervaring met het opstellen van een duidelijke en complete briefing zodat de externe vormgevers snel en effectief kunnen werken.

Als er gekozen wordt om een opdracht extern te laten vormgeven is het -juist dan- heel belangrijk dat het huisstijlhandboek wordt meegenomen in de briefing. Het moet immers duidelijk zijn dat de gemeente Tilburg de afzender is. Consistent gebruik van de huisstijl draagt bij aan een professionele en betrouwbare uitstraling naar inwoners, ondernemers en partners in onze stad en gemeente.

LOGO GEMEENTE TILBURG

Het logo van gemeente Tilburg bestaat uit twee versies. Deze logo's mogen beiden gebruikt worden.

De rechtervariant met alleen het woord TILBURG mag ook gebruikt worden*.

Logo's downloaden: huisstijl.tilburg.nl/logo

Logovariant met letters rechts van het beeldmerk.

Logovariant met letters onder het beeldmerk.

*Logovariant met alleen
TILBURG onder het beeldmerk*.*

**Het beeldmerk met alleen het woord 'Tilburg' eronder mag gebruikt worden als er geen grote politieke of bestuurlijke bedoeling zit achter het product / boodschap.*

LOGOGEBRUIK

Het logo van de gemeente Tilburg bestaat uit het beeldmerk en het letterbeeld op een vaste afstand daaronder of daarnaast. Er zijn een aantal richtlijnen waar bij gebruik van het logo aan gehouden moet worden:

- Het logo moet in PMS 540 (CMYK 100 / 55 / 0 / 55) of diapositief gebruikt worden.
- Het logo moet bij vergroten of verkleinen altijd in verhouding geschaald worden.
- Het logo mag niet worden vervormd of op een andere manier worden aangetast.
- Het logo op een extra wit vlak plaatsen vanwege een donkere achtergrond of een foto mag niet, er wordt dan voor de diapositieve versie gekozen.
- Het logo mag niet schuin of liggend geplaatst worden.
- Het logo heeft een vaste grootte en positie:

Logo 100% = 19 x 23 mm

A5: beeldmerk 100%, 10 mm vanaf links of rechts.

A4: beeldmerk 100%, 15 mm vanaf links of rechts.

A3: beeldmerk 200%, 25 mm vanaf links of rechts.

A2: beeldmerk 300%, 30 mm vanaf links of rechts.

Mupi: beeldmerk 1000%, 90 mm vanaf rechts en 90 mm vanaf boven.

- Het gemeentelogo is een geregistreerd beeldmerk en mag niet worden gebruikt voor andere communicatie dan die uit hoofde van gemeente Tilburg. Het beeldmerk mag niet door derden worden aangepast.
- Voor mupi's en posters die in een lijst worden gehangen wordt het logo een stukje vanaf de bovenrand geplaatst omdat anders een gedeelte van het logo weg kan vallen onder de lijst.
- Voor producten die eigen printers geprint worden moet rekening worden gehouden met het feit dat er niet tot de rand geprint kan worden. In dat geval dus het logo de nodige witruimte rondom geven.
- Het liggende beeldmerk mag ook alleen met 'TILBURG' eronder gebruikt worden of zonder letterbeeld, afhankelijk van het product en of het duidelijk is dat de gemeente Tilburg erbij betrokken is.

- Het oude gemeentelogo mag niet meer gebruikt worden (zie hieronder)!

- De gemeente Tilburg gebruikt het T-logo niet meer in haar communicatie-uitingen. Dit besluit is genomen omdat het logo in de praktijk vaak voor verwarring zorgde en niet altijd helder was wanneer de gemeente zelf afzender was. Ondernemers en stadsinitiatieven mogen het T-logo blijven gebruiken als zij dat willen.

- Een vormgever van de gemeente, afdeling Communicatie bepaalt plaatsing van letterbeeld en beeldmerk! Vraag advies via gemeente-vormgevers@tilburg.nl

Het gemeentelijke logo is verkrijgbaar via de download op de volgende pagina.

LOGOGEBRUIK

De juiste versie

Witmarge bij print op eigen printer of als de uiting in een lijst geplaatst wordt.

De diapositieve versie

Beeldmerk mag ook alleen met woord 'Tilburg' eronder

Vervorming is niet toegestaan

Geen wit vlak achter het logo

Logo niet schuin gebruiken

Woordmerk mag niet gecentreerd

TYPOGRAFIE

Lettertype

Het huisstijllettertype van gemeente Tilburg is het lettertype Trade Gothic Condensed. Dit font wordt toegepast in koppen en eventueel voor een introtekst of bijvoorbeeld quotes. Trade Gothic Condensed kan ook in broodtekst gebruikt worden als het om korte, grotere tekststukken gaat.

Voor lange stukken tekst is het lettertype Trade Gothic Condensed niet geschikt en wordt het lettertype Calibri gebruikt. Calibri Regular wordt voor de broodtekst gebruikt en Calibri Bold is geschikt voor introtekst en tussenkopjes. Dit lettertype wordt standaard bij MS Office geleverd.

Trade Gothic Condensed kan door externe vormgevers worden aangekocht op via [deze link](#). We maken alleen gebruik van no. 18 (Condensed) en no. 20 (Consensed Bold) dus andere gewichten aankopen is niet nodig.

Kantooromgeving

In de kantooromgeving van gemeente Tilburg wordt standaard het lettertype Calibri gebruikt. De standaard lettergrootte is 10 pt met een interlinie van 12 pt.

Voor koppen kan Bahnschrift SemiBold condensed en Bahnschrift light condensed worden gebruikt

Lettergrootte

In de gemeentelijke producten wordt voor broodtekst standaard de lettergrootte van 9,5 pt - 10 pt gehanteerd met een interlinie van 12 pt. De lettergrootte kan verhoogd worden als er relatief weinig tekst is in relatie tot het oppervlak van de uiting of wanneer er bijv. drukwerk voor een oudere doelgroep wordt gemaakt. De interlinie dan in verhouding aanpassen.

Uitzondering

Een opvallende kreet of titel kan als een grafisch element opgevat worden; in dat geval kan daarvoor een ander (bijvoorbeeld handgeschreven) lettertype gebruikt worden. Uitzonderingen en afwijkende ontwerpen eerst voorleggen aan vormgever van afdeling Communicatie.

Dit is Trade Gothic Condensed no. 18
DIT IS TRADE GOTHIC CONDENSED NO. 18

Dit is Trade Gothic Condensed no. 20
DIT IS TRADE GOTHIC CONDENSED NO. 20

Dit is Bahnschrift Light Condensed
DIT IS BAHNSCHRIFT LIGHT CONDENSED

Dit is Bahnschrift SemiBold Condensed
DIT IS BAHNSCHRIFT SEMIBOLD CONDENSED

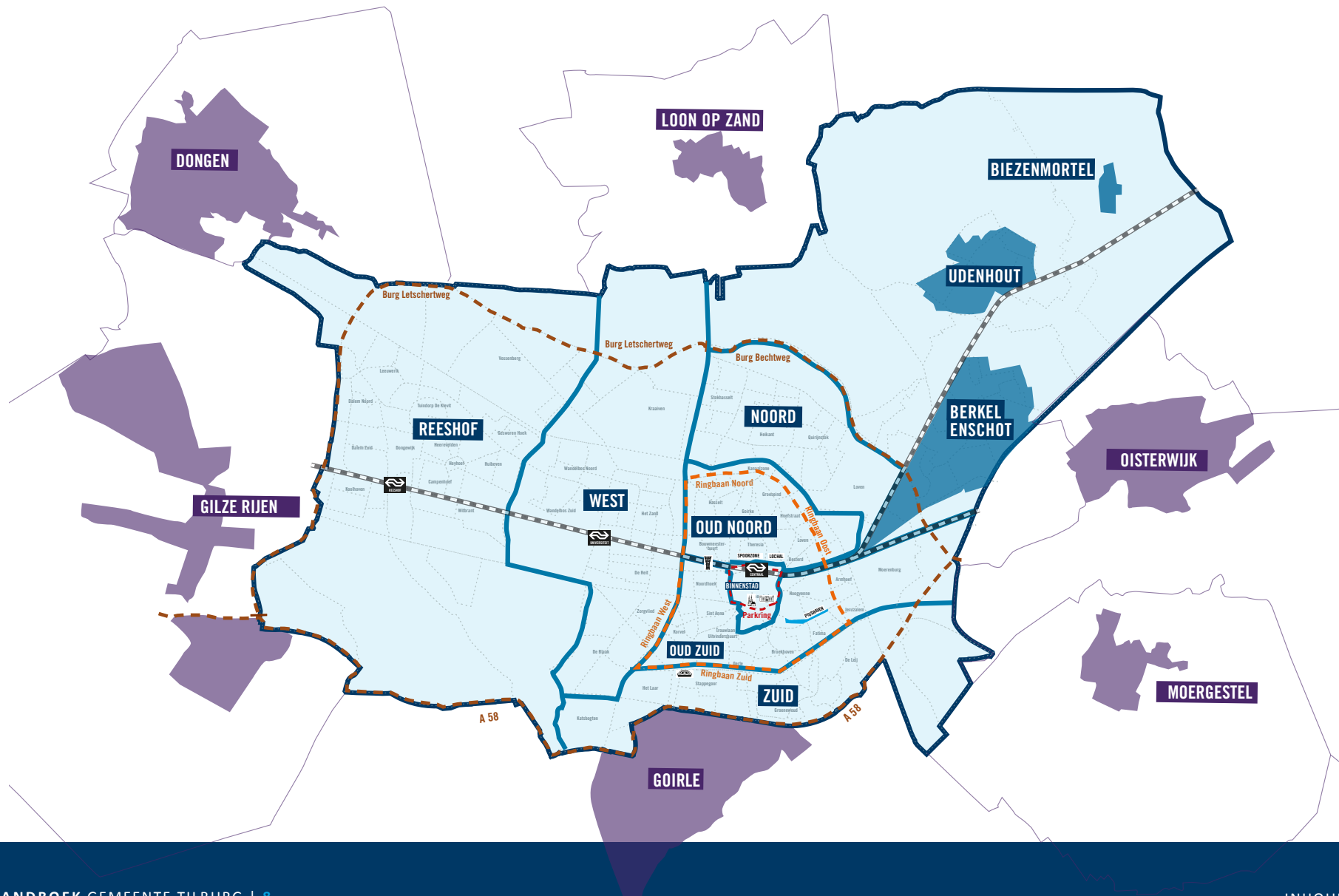
Dit is Calibri Regular. Dit is Calibri Regular. Dit is Calibri Regular. Dit is Calibri Regular.

Dit is Calibri Bold. Dit is Calibri Bold. Dit is Calibri Bold. Dit is Calibri Bold.

GEBIEDSGERICHT WERKEN

Gemeente Tilburg werkt gebiedsgericht in 8 gebieden:

Reeshof, Noord, West, Zuid, Oud Noord, Oud Zuid, Binnenstad en Dorpen (Berkel-Enschot, Biezenmortel en Udenhout)

KLEURGEBRUIK

Primaire kleuren

De primaire kleur wordt voornamelijk in het beeldmerk gebruikt: Pantone 540. Daarbij wordt voor de basisproducten als steunkleur Pantone 2995 gebruikt.

	pms 540	CMYK 100 / 55 / 0 / 55	RGB 0 / 56 / 103	#003865	RAL 270 / 20 / 25
	pms 2995	CMYK 85 / 10 / 0 / 0	RGB 0 / 156 / 218	#00a2e0	RAL 200 / 95 / 90

Steun- en gebiedsgerichte kleuren

Wanneer er een extra steunkleur gebruikt kan worden, kies dan uit de 9 kleuren hieronder. Pas niet teveel steunkleuren samen toe. Omdat gemeente Tilburg gebiedsgericht werkt is er ook een kleur aan de 8 gebieden gekoppeld (zie [pagina 10](#)). Indien passend bij onderwerp/doelgroep mag bij uitzondering van gebiedskleur worden afgeweken.

	pms 109	CMYK 0 / 10 / 100 / 0	RGB 255 / 221 / 0	#ffdd00	Gebied: Tilburg Oud-Zuid
	pms red032	CMYK 0 / 90 / 86 / 0	RGB 229 / 53 / 44	#e6342a	Gebied: Tilburg Reeshof
	pms 151	CMYK 0 / 48 / 95 / 0	RGB 243 / 153 / 16	#f49714	Gebied: Tilburg Noord
	pms 376	CMYK 50 / 0 / 100 / 0	RGB 151 / 191 / 13	#95c121	Gebied: Tilburg Zuid
	pms process magenta	CMYK 0 / 100 / 0 / 0	RGB 226 / 0 / 122	#e6007e	Gebied: Tilburg West
	pms 340	CMYK 100 / 0 / 66 / 9	RGB 0 / 139 / 108	#008d71	Gebied: Dorpen (Berkel-Enschot/Biezenmortel/Udenhout)
	pms 2086	CMYK 64 / 77 / 17 / 3	RGB 115 / 77 / 135	#734d88	Gebied: Tilburg Centrum/Binnenstad
	pms nog bepalen	CMYK 29 / 64 / 34 / 20	RGB 163 / 99 / 115	#a36373	Gebied: Tilburg Oud-Noord
	pms cool grey 8	CMYK 0 / 1 / 0 / 43	RGB 171 / 171 / 173	#abaab0	

De Spoorzone heeft een eigen huisstijl en eigen kleuren, hier is een apart huisstijlhandboek voor. Dit kun je opvragen via gemeente-vormgevers@tilburg.nl.

Kleurverlopen

Er mag ook gewerkt worden met kleurverlopen. Begin altijd vanuit de donkerblauwe huisstijlkleur (PMS 540) en dan het verloop richting een van de steunkleuren.

BEELDGEBRUIK

Algemene richtlijnen voor fotografie:

- Expliciete verbeelding van het onderwerp: het is duidelijk waar je naar moet kijken.
- Zichtbare tegenstellingen, bijvoorbeeld doordat de achtergrond minder scherp is afgebeeld dan het onderwerp of door een 'spanningsveld' op te zoeken tussen cultuur en natuur, leveren vaak een krachtig beeld op.
- Als het om stadsbeleving gaat maak dan gebruik van typisch Tilburgse beelden, niet uitwisselbaar met andere steden.
- Heldere en frisse kleuren.
- Foto's moeten helder en scherp zijn.
- Er is een duidelijke (kijk)richting in de foto.
- Geen opzichtige beeldmanipulatie. Kies zoveel mogelijk voor een natuurlijke of natuurlijk voelende belichting. Uitsneden worden door eigen vormgevers gedaan.
- Op AI-gebaseerde beelden worden niet gebruikt omdat wij een betrouwbare overheid willen zijn. Is het toch nodig? Overleg eerst met afdeling Communicatie.
- De stijl van fotograferen is puur; meer een documentairestijl dan een gelikte setting. De getoonde situatie is uit het dagelijks leven gegrepen, ze geven de werkelijkheid weer zoals hij is. Alsof je er als kijker zelf bij bent. Humor, zo kenmerkend voor de Tilburger, mag dan ook zeker deel uitmaken van het beeld.
- Het beeld is echt, straalt daadkracht, verbinding en/of vernieuwing uit en geeft geen stockgevoel.
- Zorg voor inclusieve beelden: iedereen doet mee!

BEELDGEBRUIK

Foto's in onze uitingen moeten niet alleen informatief, maar ook grafisch en/of emotioneel aantrekkelijk zijn. Hieronder de uitleg bij deze termen:

- 1. Informatief:** foto's die informatie bevatten maar minder scoren op emotie of creativiteit.
- 2. Grafisch aantrekkelijk:** foto's die genomen zijn vanuit een perspectief of perspectieven die hen esthetisch interessant maken.
- 3. Emotioneel aantrekkelijk:** foto's die het menselijke element van onderwerpen overbrengen en een verhaal vertellen door mensen met emotie vast te leggen, oprecht en uit het leven gegrepen. Of een setting zonder mensbeeld maar met een duidelijk karakter zoals een begraafplaats, kerk of plek in de natuur.
- 4. Intiem:** foto's die een hoge mate van verbinding creëren met de kijker en een inkijkje geven in gevoelige zaken, intieme (privé) sfeer of emotie. Dit kan met name in situaties met direct contact bijvoorbeeld in de wijkgerichte aanpak: we laten zien dat we op persoonlijk niveau met inwoners communiceren.

Beelden downloaden uit de gemeentelijke beeldbank?

Maak een account aan op beeldbank.tilburg.nl. De beeldbank is uitsluitend voor intern gebruik, beelden mogen niet gedeeld worden met externen.

Fotograaf inhuren?

Zoek contact met afdeling Communicatie. Zij helpen je met kiezen van een geschikte fotograaf en het opstellen van een briefing die voldoet aan de richtlijnen.

ILLUSTRATIEVE ELEMENTEN

Een infographic, informatieve illustratie, kan complexe informatie verduidelijken waarin processen, privacygevoelige informatie en/of cijfers verbeeld moeten worden. De informatie wordt inzichtelijk gemaakt, de beelden zijn eenvoudig te begrijpen en de essentie van de boodschap is meteen zichtbaar.

Tabellen en grafieken

Tabellen en grafieken hebben een platte, eenvoudige vormgeving waarbij de primaire huisstijlkleuren en tintpercentages gebruikt worden. Daarnaast is het mogelijk om de extra steunkleuren te gebruiken. In principe blijft de blauwe kleur leidend. Zorg dat de leesbaarheid goed blijft en hou rekening met voldoende contrast tussen de verschillende elementen en kleurgebruik.

Pictogrammen

De pictogrammen die gebruikt worden zijn in de basis veelal iconen afkomstig uit stockmateriaal die al dan niet aangepast zijn om te kunnen voldoen aan dezelfde kenmerken: een strakke, eenvoudige, stoere en heldere uitstraling. De voorraad pictogrammen wordt al werkende aangevuld. Voor verschillende basisbegrippen kunnen medewerkers van de gemeente een pictogram in de beeldbank vinden. Als er om verklaarbare redenen andere figuren nodig zijn met betrekking tot gemeentelijke uitingen, dan moet daarbij in acht genomen worden dat deze passen binnen de sfeer en uitstraling die bij de organisatie hoort.

TilburgsAns & Skyline

Hiernaast maakt de gemeente ook gebruik van de TilburgsAns-icons, ontworpen door Ivo de Leeuw en Sander Neijnsens. Het zijn pictogrammen van specifieke Tilburgse locaties, evenementen, personen en begrippen (downloaden is voor iedereen mogelijk via tilburgsans.nl). Door vormgeving, afdeling Communicatie, is voor gemeentelijk gebruik een speciale samenstelling gemaakt om de skyline van Tilburg te verbeelden.

INDICATOR VOOR TILBURG	Is eenzaam (19-64 jaar)			Is eenzaam (65+ jaar)		
Fictieve cijfers	2016	2020	2024	2016	2020	2024
% inwoners (zowel 12-18jr*, 19-64jr als 65+) dat zich vaak eenzaam voelt **	12	14	11	20	12	15
% inwoners (zowel 12-18jr*, 19-64jr als 65+) dat zich soms eenzaam voelt **	30	26	24	34	38	30
Totaal	42	40	35	54	50	45

ILLUSTRATIEVE ELEMENTEN

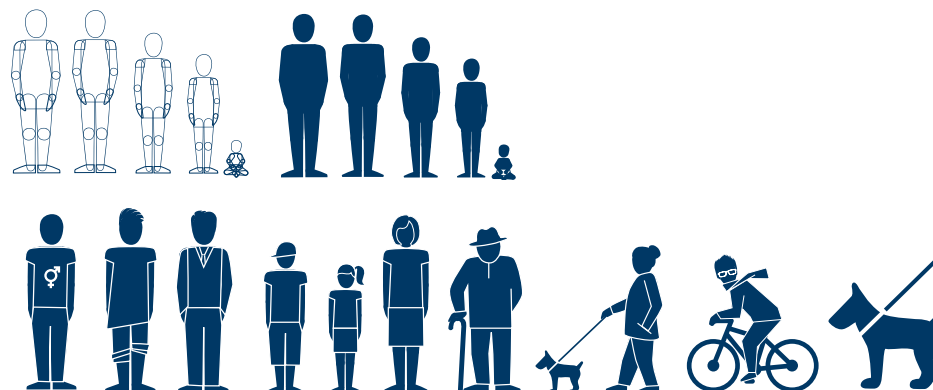
Mensfiguren in infographics

Er is een basislijn mensfiguren ontwikkeld die in een infographic kunnen figureren. Zo neutraal mogelijk opgesteld, over het algemeen in het gemeentelijke donkerblauw. In de basisfiguren zijn scharnierpunten aangegeven waardoor het makkelijker wordt om bepaalde houdingen weer te geven. Deze lijn kan naar behoefte aangepast worden en blijft zo in ontwikkeling. In principe is het aanpassen van deze figuren voorbehouden aan de vormgevers van de afdeling Communicatie.

Mensfiguren in illustraties

Voor het uitbeelden van sommige situaties die lastig in een foto te vangen zijn gebruiken we illustraties. Dit is een algemene stijl waarvan veel verschillende beelden te vinden zijn op [Adobe Stock](#). Zie hiernaast voorbeelden van deze illustraties. We passen deze illustraties aan naar onze huisstijlkleuren en geven deze beelden een inclusieve uitstraling zodat iedereen zich kan herkennen in deze beelden. We proberen in de illustraties zoveel mogelijk onnodige details we te laten, zodat de illustraties een frisse en duidelijke uitstraling krijgen. De gemeentelijke vormgevers kunnen beelden downloaden van Adobe Stock.

Als er een specifiek illustratief beeld of artist impression nodig is, kan een extern bureau of externe illustrator ingehuurd worden. Wel geldt dat de gemeentelijke huisstijlkleuren en typografie gebruikt moeten worden.

FILM EN ANIMATIE

Afdeling Communicatie heeft een eigen filmmaker. Mocht er een film of animatie extern gemaakt worden dan is het wenselijk dat aan de volgende richtlijnen gehouden wordt om de eenduidigheid naar buiten te behouden.

Lowerthirds

De lowerthirds zijn bij ons niet letterlijk lowerthirds, maar blokjes aan de zijkant. De namen kun je er in After Effects, Final Cut Pro of Premiere zelf inzetten. Daarbij kun je wat spelen met de grootte van het font als de naam bijvoorbeeld heel lang is. Het lettertype is TradeGothic LT Pro Bold Condensed nr. 20. De naam wordt in uppercase (kapitalen) geschreven, de functie en eventueel organisatie in lowercase geschreven.

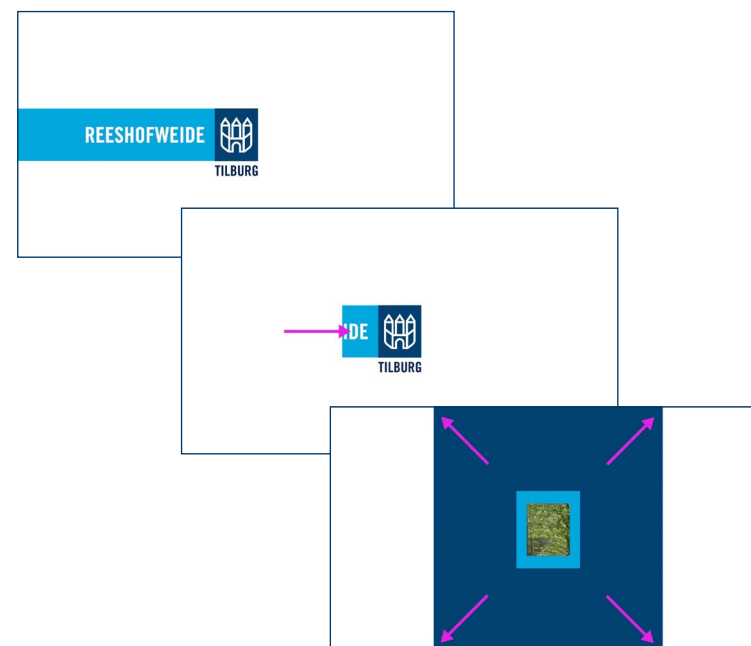
Een voorbeeld van plaatsing in het vlak zit ook bijgesloten. De marge links of rechts van het vlak komt niet op de pixel nauwkeurig. Graag links of rechts van de persoon te plaatsen waar de meeste ruimte zit. De horizontale uitlijning hou je zoveel mogelijk het midden van het vlak aan. Afhankelijk van je beeld, kun je de grootte eventueel wat schalen.

Ident

Onze ident is een intro en een outro. Het is één bestand dat in FCPX meestal nog bijgeknipt wordt.

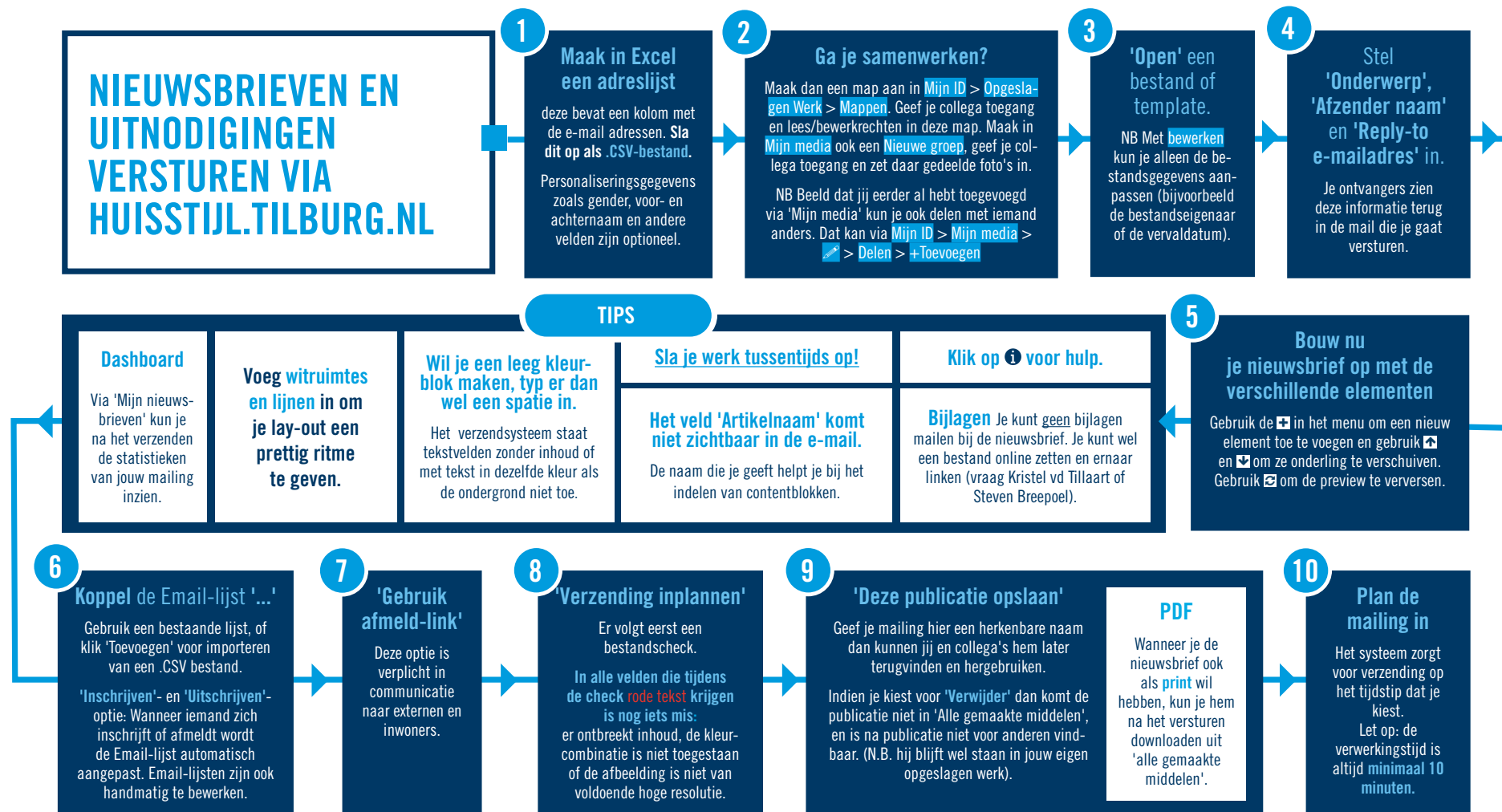
Als intro: Draai de afspelvolgorde om. Dus hij begint met een lichtblauw balkje links van het logo. Daar kun je eventueel nog een titel kwijt. Ook graag met het juiste font in uppercase. Daarna verdwijnt het balkje, dan het logo. Daarna blijft een zwart gat over dat groter wordt. In die diapositieve ruimte kun je het eerste beeld al tonen.

Als outro: Over het laatste shot wordt de diapositieve ruimte kleiner en het gemeentelogo verschijnt. Wanneer daar het woordje 'Tilburg' onder verschijnt, moet je 'm eigenlijk stopzetten en dat frame freezezen. Het lichtblauwe balkje hoeft dus niet meer te verschijnen.

E-MAILS EN DIGITALE NIEUWSBRIEVEN

Mooi opgemaakte emails en nieuwsbrieven, in huisstijl, kun je maken met de software van Capital-ID via huisstijl.tilburg.nl. Medewerkers van de gemeente mogen voor dit platform een account aanvragen. De opslag van data is beveiligd en de mails zijn 'toegankelijk', dat wil zeggen ook te lezen door mensen met visuele beperking. Hieronder een beknopte uitleg.

April 2026

Gemeente Tilburg | afdeling Communicatie

Vragen?

Neem contact op met de afdeling Communicatie via: communicatie@tilburg.nl

Neem contact op met de vormgevers via: gemeente-vormgevers@tilburg.nl